

Binnengekomen vragen

Binnen deze rubriek willen wij vragen beantwoorden van onze leden. Vaak leven deze vragen bij meerdere leden. Reacties zijn welkom.

**Sara
Zwarts**
eindredactie
W.C.S. Nieuws

Hoe verzorg je erge oedeemlekkage van de benen? Het oedeem perste door de huid naar buiten, waardoor plaatselijk diverse wondjes ontstonden. Ik heb dit recent bij 2 patiënten meegemaakt: de huisarts bewaakte de diuretica en achterliggende oorzaken (bij beide patiënten verschillend). Beide patiënten mochten ook, zo ver hun conditie dit toeliet mobiel zijn met zwachtels om de benen.

De oorzaak van de lekkage is mij niet duidelijk. Als het een nattend eczeem is (de oorzaak hiervan opzoeken) of blaren bij erysipelas, kunnen de benen worden verbonden met natte gazen (NaCl 0.9) en daaroverheen compressieverbanden. Als de lekkage wat minder is geworden kan men indrogend te werk gaan met bv. zinkoxidesmeersel. De oorzaak van het eczeem moet behandeld worden (allergie?) en de erysipelas moet systematisch behandeld worden met antibiotica.

Moeten erge oedeembenen gezwachteld worden? Ook vóór het opstaan al? En zo ja, met welke zwachtels?

Als de oorzaak van het oedeem veneuze insufficiëntie is of onvoldoende afvoer door de lymfevaten, moet zeker een niet-elastisch compressieverband aangelegd worden. Dit verband kan enkele dagen blijven zitten. Het compressieverband moet 's morgens vóór het opstaan worden aangelegd omdat anders weer meer oedeem ontstaat. Hoe vaker het verband vernieuwd wordt, hoe sneller het oedeem verdwijnt. We gebruiken niet-elastische zwachtels of korterek-zwachtels, die ook 's nachts aan kunnen blijven. Langerek-zwachtels moeten 's nachts verwijderd

worden omdat de rustdruk te hoog is. Voor onervaren mensen is het moeilijk het compressieverband op de juiste wijze aan te leggen. Via de poli Dermatologie AMC kan men de zwachtelcursus volgen (coördinator Mevrouw Plompen, Anna Reynvaanschool, AMC Amsterdam).

Wat vindt U van Calendulazalf? Een huisarts in mijn wijk schrijft dit veelvuldig voor bij wonden van diverse oorsprong.

Deze zalf heb ik nog nooit gebruikt bij wondbehandeling. Ik denk dat het weinig uitmaakt wat je gebruikt, als het resultaat maar goed is.

Hoe verzorg ik de open bilnaad van een patiënt? Ik heb van alles geprobeerd en nu is de huid op de billen ook geïrriteerd door de pleisters.

Knip een smalle reep van een hydrocolloid plak (kaasplak) en leg die op de open bilnaad. Even aandrukken tot het vastgeplakt is. De geïrriteerde huid kan meermalen daags dun worden gezalfd met zinkoxidesmeersel.

Mag je niet meer ijzen en föhnen om decubitus te voorkomen? Dit stimuleert immers de bloeddoorstroming?

Ijzen en föhnen is uit. De arme dichtgedrukte bloedvaatjes worden hierdoor nog meer mishandeld. Bovendien kan het ijsblokje wondjes maken en het föhnen verspreid wolken bacteriën en schimmels. Ook mag niet meer stevig gewreven worden met zalven of antidecubitus crèmes: deze worden luchtig aangebracht. De beste decubituspreventie is: de druk waardoor het onstaat, opheffen!

Hoe bevestig je het verband als de huid stuk gegaan is door de pleisters?

Bedek de stukgegane huid met hydrocolloidplak waardoor

bovendien de oppervlakkige wondjes kunnen genezen, en bevestig hierop de pleisters.

Op het WCS-Congres vorig jaar, werd nogal wat kritiek gegeven op het gebruik van jodium en daarvan afgeleide producten bij wondbehandeling. Zouden jullie richtlijnen kunnen geven voor het gebruik van deze producten?

Betadinejodium zalfgazen en oplossingsgazen (10%) worden nog steeds gebruikt op wonden. Deze stof heeft een breed werkingspectrum en doodt bijna alle bacteriën en schimmels. Nadeel is, dat betadinejodium het jonge rode granulatieweefsel beschadigt. Ook zijn veel mensen overgevoelig voor jodium en vaak ook voor povidonjodium (Betadinejodium). In het decembern timer (WCS-Nieuws nr. 4, 1990) gaat Jan Vandeputte dieper in op het effect van ontsmettingsmiddelen op wondheling, in hetzelfde nummer schreef dermatoloog C.J.W. van Ginkel een artikel over allergenen bij wondbehandeling. Verder komt dit jaar het WCS-Wondenboek uit waarin o.a. alle wondbehandelingsproducten (ook reinigende vloeistoffen) gerubriceerd staan met hun diverse eigenschappen en toepassingen per wondgebied. Nog even geduld, alstublieft! In dit boek staat verder alles wat van belang is bij de behandeling van brandwonden, stoma, ulcus cruris, decubitus, diabetische voet en algemene wondbehandeling. Het is een losbladig boek, zodat jaarlijks de nieuwste informatie kan worden toegevoegd.

Groetjes, Sara